

УДК 351:614.2

Березнюк Д.В. аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Бородін Є.І., д.і.н., проф., директор Навчально-наукового інституту державного управління

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Одним із завдань сучасного публічного управління є забезпечення ефективності реалізації державної політики, раціонального використання ресурсів та підвищення якості надання суспільних послуг. В практиці розвинутих країн державно-приватне партнерство (ДПП) виступає як один з ключових механізмів публічного управління, який дозволяє залучати інвестиції, технології та управлінські інновації приватного сектору для реалізації суспільно значущих проєктів. Тому дослідження державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я з точки зору публічного управління є актуальним через низку причин. По-перше, у розвинутих країнах держава поступово переходить від моделі прямого управління до моделі стратегічного управління, де ключову роль відіграє делегування частини функцій приватному сектору. Успішне впровадження ДПП, наприклад, у сфері охорони здоров'я, дозволяє державним органам влади зосередитися на стратегічному плануванні та розробці державної політики замість тактичного управління процесами надання суспільних послуг. По-друге, фінансова обмеженість державного та місцевих бюджетів вимагає пошуку альтернативних джерел фінансування. ДПП дає змогу залучати приватний капітал, що сприяє більш збалансованому розподілу бюджетних коштів. По-третє, ефективне впровадження ДПП передбачає створення нових механізмів взаємодії між державним та приватним секторами, що вимагає реформування управлінських підходів, підвищення кваліфікації державних службовців та адаптації міжнародного досвіду до національних умов. По-четверте, використання ДПП передбачає застосування чітких контрактних відносин, оцінку ефективності партнерства та впровадження антикорупційних заходів, що сприяє підвищенню рівня довіри до публічного управління.

Останні наукові дослідження демонструють інтерес до теми державно-приватного партнерства в системі охорони здоров'я України. Зокрема, Забаштанський М.М., Коваль С.Л. (2023) досліджують ДПП, як інструмент фінансового забезпечення розвитку сфери охорони здоров'я України, Бурцева О.Є. (2020) - як інструмент регулювання ринку медичних послуг, Калашник, Н. С., та Березовський, П. П. (2023) - як стратегію виконання Україною порядку денного сталого розвитку на період до 2030 року, Попов, М., Комаровський, І. (2025) - як механізм розподілу ризиків між державою та приватним сектором, в результаті чого держава гарантує соціальну орієнтованість медичних послуг, а приватний сектор – їх економічну доцільність, Ульянченко, Н. (2023) – як врегульоване нормами права публічне довгострокове співробітництво. Разом з цим, залишається мало дослідженими такі питання, як оцінка ефективності вже реалізованих проєктів ДПП у медичній сфері України; управління залученістю громадянського суспільства; запобігання корупційним ризикам у сфері медичних послуг у рамках ДПП. Також, на наш погляд, залишаються не достатньо розкритими завдання публічного управління державно-приватним партнерством, чому і присвячене дане дослідження.

Публічне управління ДПП у сфері охорони здоров'я охоплює комплекс заходів, спрямованих на створення умов та контроль за результативністю співпраці між державою та приватними інвесторами. Основна мета – забезпечити якісні, доступні та стійкі медичні послуги для населення, використовуючи переваги приватного капіталу, технологій та управлінських інновацій.

Публічне управління ДПП включає такі основні завдання:

1. Нормативно-правове регулювання, яке полягає у формуванні правових механізмів через розробку законодавства, що враховує особливості медичної сфери, гармонізацію національних норм з міжнародними стандартами у сфері ДПП, визначення критеріїв відбору приватних партнерів та умов контрактів.

2. Фінансово-економічне забезпечення, що зведено до оптимізації фінансових потоків у партнерських проєктах, залучення інвестицій та розподілу економічних ризиків між державою та приватним сектором. Тут важливими аспектами стають формування ефективних моделей співфінансування проєктів ДПП, запровадження механізмів державних гарантій для приватних інвесторів, оцінка економічної доцільності ДПП у сфері охорони здоров'я.

3. Нарощення інституційної спроможності державних органів влади та створення ефективних механізмів взаємодії між публічними та приватними структурами, формування координаційних центрів, які займаються плануванням та реалізацією ДПП у сфері охорони здоров'я, забезпечення професійної підготовки державних управлінців щодо ведення ДПП-проєктів, налагодження міжсекторальної співпраці для обміну досвідом та підвищення ефективності управлінських рішень.

4. Моніторинг та оцінка результативності, як соціального ефекту, та ефективності, як економічного результату, проєктів ДПП через розробку системи показників ефективності ДПП у сфері охорони здоров'я, запровадження механізмів громадського контролю та прозорості партнерських угод, регулярне проведення аудитів та коригування державної політики у сфері ДПП.

5. Антикорупційний контроль шляхом забезпечення прозорості процедур укладання угод, підзвітності учасників, запобігання конфлікту інтересів, залучення громадянського суспільства та медіа до оцінки результатів ДПП.

Таким чином, розвиток ДПП у сфері охорони здоров'я з точки зору публічного управління має значний потенціал для реформування медичної галузі, підвищення її ефективності та забезпечення доступності якісних медичних послуг.

Перелік посилань

1. Забаштанський М.М., Коваль С.Л. (2023) Державно-приватне партнерство як інструмент фінансового забезпечення розвитку сфери охорони здоров'я. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1269/1278>. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.12>

2. Бурцева О. Є. (2020) Державно-приватне партнерство як дієвий інструмент регулювання ринку медичних послуг. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8143> (дата звернення: 01.04.2025). DOI: [10.32702/2307-2105-2020.7.72](http://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.7.72)

3. Калашник, Н. С., & Березовський, П. П. (2023). Державно-приватне партнерство як стратегія виконання Україною порядку денного сталого розвитку на період до 2030 року (на прикладі галузі охорони здоров'я). *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*, (5), 30-35. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.5.5>

4. Попов, М., & Комаровський, І. (2025). Державно-приватне партнерство в сфері охорони здоров'я. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*, (33), 71-87.

5. Ульянченко, Н. (2023). Методологічні засади аналізу поняття «державно-приватне партнерство у сфері охорони здоров'я». *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*, (4), 118–136. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2023-4-118-136>